

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közigazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SOMLYÓN:

Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyilvántartások, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. helyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilvántartás” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

A mi jó szellemünk.

Kézdí-Vásárhely, 1884. okt. 20.

A ki figyelemmel kísérte K.-Vásárhely város életét az utolsó 10 év alatt, bámulva kellett megállania az emberbaráti szeretet ama szép művei előtt, melyek az utolsó évtized alatt nálunk életet nyertek.

A szeretet vallásának ama magasabb intése: „Szeresd felebarátodat, mint ömagadat”, mely az emberi társadalom alapját képezi, s mely az embereket évezredek át a részvét, a könyörületesség és jótékonyosság erényeire tanítja, mi nálunk is termő talajra talált s létesíté azon 3 humán intézetet, melyek díszét és dicsőségét képezik városunknak.

Azonban kié volt az az áldásos kéz, mely felrázta az embereket nyugalomból, kijelölve az utat, melyen haladniuk kell, s ki volt az, ki nagy szellemével vezetője és éltető lelke volt a megindult jótékony mozgalomnak? A mozgalom élén egy fekkölt szellemű nő-alak állt, ki leküzdve minden akadályt, emberfeletti kitartásával és tevékenységével az eszmét diadalra juttatá.

Ezen szép lelkű hölgy báró Szentkereszty Stephanie, kinek nevét három humán intézet: az „Erzsébet” árvaleánynevelő-intézet, a „Stephanie” menház és a csak most megnyitott kórház dicsőíti.

A női szív az emberbaráti szeretet és könyörületesség kiapadhatatlan forrása. A nő magasabb hivatása felkeresni azon sebeket, melyek a társadalom testén rágódnak, s gyöngéd kezekkel be-

kötozni azokat, vigasztalni a szerencsétleneket s letörölni a szenvedők keserű könnyeit.

A nő eme magasabb hivatását senki sem fogta fel jobban, mint a nemes bárónő, ki szerető szívének egész melegével karolta fel szenvedő embertársai ügyét s gyakorolta a vallás ama szép szavait: Szeresd felebarátodat.

Először az árvákat vette oltalmába, majd meg az eltehetetlenkedő aggoknak alkotott menhelyet; amazokat megmenté a társadalomnak, ezeket megóvta az inségtől és nyomortól.

Midőn ezekről már gondoskodva volt s a két intézet már virágzott, emberszerető lelke új tért keresett tevékenységének. Így született meg a kórház eszméje, mely ma már testté vált. A nemes bárónő itt is roppant tevékenységet fejtett ki s kivitte azt, a mi másnak alig sikerült volna, hogy t. i. az országos keresztényegylet által megajánlott évi segélyt adott a kórháznak s ez által lételet biztosítá. Így tehát a nemes bárónő tevékenysége folytán a 3-ik humán intézet is megnyit s elkezdé áldásos működését.

S mindez 10 évi munkásság eredménye.

Ezelőtt 10 évvel jelent meg a nemes bárónő, mint jó szellem, városunkban s az ernyedetlen munkásság 10 éve után három intézet nyert életet, s ma már az árvaház 38 ezer hatszáz, a menház 10 ezer ötszáz, a kórház 7000 frt vagyonnal rendelkezik. S ezenkívül

neki köszönheti lételet az oltár-egylet is, melynek vagyona 5000 frt.

Tíz év alatt humán célokra 62 ezer frtot összegyűjtteni, oly nagyszerű eredmény, mely előtt mindenkinek meg kell hajolnia.

Tagadhatatlan, hogy városunk közönsége is mindig melegen támogató a nemes bárónő emberszerető munkájában s áldozatkészségének nem egy szép példáját adá, így közelebbről is, midőn egy pár nap alatt több mint 800 frtot adtak a kórházi ágyak fentartási költségeire, s városunk hölgyközönsége a legnagyobb buzgósággal küzdött a kitűzött zászló alatt, de a főérdem a bárónő, ki soha nem lankadó erélyével s emberfeletti tevékenységével új meg új segélyforrásokat tudott az intézetek gyarapítására nyitani, a legutolsó kunyhótól fel a magas trónig mindenütt megjelent, s mindenkit meg tudott nyerni ügyének, szegények és gazdagok egyformán meghozták áldozataikat és ma 10 évi tevékenység után két virágzó és egy reményteljes ifju intézet és egy vallásos egyesület dicsőítik a nemes bárónő nevét.

Övé az érdem s miénk az elismerés, mely egyformán nyilvánul az általa felemelt szenvedők és nyomorultak hála szeretetében és embertársai bámuló tiszteletében.

Az általa emelt intézetek élnek és virágoznak, s a nemes bárónő, a mi jó szellemünk neve műveiben örökre élni fog.

O.

Látogatás Jókainál.

Kézdí-Vásárhely, 1884. okt. 20.

Szerkesztő öcsém uram! Városunk képviselő-testülete és olvasó-egylete egy közös bizottságot küldött ki azon célból, hogy a művelt nemzetek által lángeszűnek és páratlanul termékeny írónak elismert s ma Magyarországnak legnagyobb íróját, Jókai Mórt, — mint író — városunk vendégeként Seps-Szentgyörgyről meghívja. A küldöttségnek a képviselő-testület által kirendelt tagjai voltak: Tóth Sámuel, Szabó Mózes, Nagy Ézékiás, Török Sándor, ifj. Tóth István, Török Bálint és Jancsó Géza; az olvasó-egylet által kirendelt tagok pedig: dr. Cseh Károly, Zayzon Lázár, Bartha Ignác, Révész Csiril, Pap Adolf és igénytelen magam.

A képviselő-testület által kirendelt tagok közül Török Sándor kicserélte magát fiával: Samuval; Nagy Ézékiás, Török Bálint és Jancsó Géza a küldetéssel összekötött célnak nagyobb szolgálatot vélték tenni elmaradásukkal, és nem jöttek el.

A két bizottság tagjai elindulásuk előtt való napon az indulás idejének megbeszélése és egyéb kérdések megállapítása végett értekezletet tartottak, melyen a bizottság vezetőjének személyében — ősi szokásunk szerint — másképp megállapodni nem tudván, alkotmányos módon szavaztunk, minek eredménye az lett, hogy annak a nagy testületnek a vezetése a kicsi Cseh Károly vállaira nehezedett.

Az elindulás 19-én reggeli 4 órakor történt; de nehogy a küldöttség mameluk tagjai az igaz érzelmű tagokkal szemben valami állfamosint kövessenek el, az elhelyezkedést a kocsiokon úgy eszköztük, hogy minden megbízhatlan mameluk mellé egy megbízható, igazhíű essék. Így jutott Tóth Sámuel mellé ifj. Török Samu, Szabó Mózes mellé Révész Csiril, Pap Adolf mellé Zayzon Lázár. Bartha Ignác és ifj. Tóth István együtt estek egy kocsi alá és többsé-

A „Székelyföld” tárczája,

A nőtlen ember álma.

(Felolvasott Dobay János által a kézdí-vásárhelyi kórház megnyitása alkalmával folyó hó 19-én rendezett hangversenyen.)

Tisztelt hallgatóság!

Sokat tűnődtem a felett, hogy miről értekezsem, mert hát, kérem, oly nehéz mai napság, midőn már minden társadalmi kérdés meg lett ezen asztal mellől vitatva, alkalmas tárgyat találni. A nők élete kimeríthetetlen anyagot nyújt ugyan, azonban 30 évemmel, a közhíű és életunalom, a nőtlen állapot e rémeivel, nem mertem hozzáfogni, mert féltem, hogy olyan dolgok jöhetnek tolam alá, miket nem akarnék kimondani. Valami tudományos tárgyról írjak? No még az kellemes, hogy e sok ragyogó szemre mélységes álom boruljon. Ugy gondoltam, hogy az álom ellen legjobb praeservativa lesz, ha magáról az álomról beszélek. Az álomról, lelkünk e második életéről, sok okosat és bolondot elmondottak bölcsek és nem bölcsek; azonban azon feltévé, hogy lelkünk napnapszerzett benyomásait dolgozza fel álomunkban, nem épen megdönthetetlen, mert igaz ugyan az, hogy a lélek gyakran éjjel is azzal foglalkozik, a mi nap-

pal rá nagyobb hatással volt, de viszont igaz az is, hogy legtöbbször álmaink legkisebb összefüggésben sincsenek nappali élményeinkkel. Gyakran megfelfejthetetlen badar álmaink vannak; olyanokat álmodunk, melyekre másnap alig gondolhatunk vi szamosolygás nélkül. Egy alkalommal azt álmodtam, hogy Istenben boldogult nagynénembe voltam szerelmes; máskor meg álomban király valék s tuezatszámra kaszaboltattam le alattvalóim fejét, pedig ország-világ tudhatja, hogy a vérengzés nem természetem. Ha dekkoromban egy pohárka hideg tejből álló vacsora után szemeimre álom nehezült, azonnal nyakom ragadtak az angyalok s viték tündérszép tájakon keresztül s átélvették velem a mennyország minden gyönyöreit; máskor meg, ha pompás disznótorból hazatérve, nagy nehezen elaludtam, polkó rémek kezdtek üldözni, szédítő mélységek felett lebegtem, szem nem látott szörnyek, elvadult bikák kergettek s még másnap is beteg voltam a sok rémülettől. S mindezen álmok semmi összefüggésben nem valának a nappal átélt eseményekkel. Az álom — véleményem szerint — lelkünk egy sajátos, titokteljes működése, melynek okát megmagyarázni senki sem tudja.

Ezeknek előrebocsátása után egy saját-

ságos bizarr álmot beszélek el, ha t. hallgatóim szívesek lesznek meghallgatni.

Szép őszi este van, a zaj az utcákon lassanként lecsendesül s én gondolkozom felolvasásom tárgya felett. Minden csendes körültem. A távból zongora elmosódott hangjai hallszanak. Lelkemet a visszaemlékezés fogja el. E szomorú, mélabus hangok mellett nyílt meg utójára szívem a szerelemnek s e mellett záródott be tán örökre. Nagy ég! mennyi édes emléket költenek fel bennem e mála hangok! Lelkemet ezen emlékek szárnyakra kapják, viszik vissza a multba, fejemet kezemre hajtom s álomszerű állapotba merülök... Látom őt, a kiért egykor szívem oly nagyon tudott hevülni. Mily szép volt ő, midőn arcának édes pirulása minden szónál ékebben beszélt el azon édes titkot, melyet szívében rejtgetett, s mily mennyi boldogság töltött el akkor keblemet, midőn megtudám, hogy hő érzelmem viszonzottatik s hogy ő is szeret engem! A köcsönös szerelem s önfeláldozó gyöngédség tündérszép napjai rég elmúltak, de szívem még most is remeg, ha rájuk visszagondolok...

E pillanatban megkondul az estharang, melynek zúgó hangjai tovább ragadják lelkemet a képzelet szárnyain. Álmodom, hogy a templomban vagyunk az oltár előtt. Én

gyönyörrel szemlélem őt, a mint hófehér menyasszonyi ruhában ott áll mellettem. Keze remeg kezemben e magasabb pillanatban. A szent eskü elhangzik s a gyöngéd kézzel, mely kezemet éri, midőn ajkáról az eskü szavai elhangzanak, felér egy üdvösséggel. A szertartásnak vége van s mi boldog mosolylyal fogadjuk a közönséges szerencse-kívánatait. Egymásra nézünk s én hozzá hajolva, szeliden fülebe sугom: „Édes kis feleségem!” mire ő mélyen elpirul, de karja hűvvel szorítja az enyémet.

E perczben az utcáról felhangzó lármá felriaszt álomból. Egy házaspár csivódik odalent. A mérges asszony ékes kifejezésekkel tereli részeg férjét hazafelé. A zaj lassanként elhangzik s én ismét álomba merülök s képzeletem ismét alkotni kezdi csodás képeit.

Csinos kis lakásban ülök én és feleségem. Olyan kedves, olyan barátságos itt minden! Elkezdve az én kis feleségemen, az utolsó butordarabig minden ragyog és mosolyog. Feleségem hozzám simul s hízog hangon adja elő a mai menüt. Ebédre pompás rizskása-leves... Hátam borsózik bele; ki nem állhatom a rizskását... Angyalom! — szóltam gyöngéd, kérő hangon — talán jobb volna krumpli-leves... Megbocsásás,

gük érzetében els követték azt a csint, hogy előttünk elszaladtak és a szilvoriunnak fölét elnyalták az orrunk elől Seps-Szentgyörgyön. Dr. Cseh Károlynak és nekem, ennek a két legjamborabb honpolgárnak, szintén egy kocsi jutott, s az igazat megvallva, törtük is az eszünket eléggé azon, hogy valamelyik igazhívót Jókaival felfalassuk; de nem mertünk vele kirukkolni, mert az a gonosz baloldali szél*) oly dühösen opponált, hogy szájunkat sem mertük feltátni; de egész ellenőrzés nélkül nem is voltunk; mert a kocsi el fogott egyik kipróbált honlő megérezte, hogy olyan két honpolgárt huz, a kik támogatják azon kormányt, mely a lovak elől elekegálja a zabot adóba és így megkárosítani segítjük őt, valamint azt is megérezte, hogy a gazdájával nem járunk egy uton, s ebbeli politikai boszújában — minthogy egyéb eszköz nem állott rendelkezésére — öngyilkosságra szánta magát, a mit onnan következtetnek, hogy mindjárt-mindjárt át akart esni a fején, csak hogy utunkban hátráltasson; de a gondviselés, mely az ő sorsának gyeplőjét kezében tartotta, megakadályozta nemtelen szándékában.

Elérkezvén Seps-Szentgyörgyre, hazafias érzelmeinket megerősítettük egy-egy adag fatányérossal, melynek üdítő hatásától és szalonias hagyma-illatától kísérve, elmentünk nagy hazánkfához, hogy érzelmeinknek szabad folyást engedjünk. Elöl, mint a küldöttség vezérszónoka, természetesen Cseh Károly ment, utána Tóth Samu bátyánk lelkesedett, legutoljára pedig én maradtam, nehogy a lelkes férfiakból valamelyik visszafutni találjon. A mint a szobába léptünk, abban két férfit találtunk, a kik, úgy látszik, egy párthoz tartoznak, mert nem veszekedtek, azonkívül pedig férfiak lévén, férj és feleség sem lehettek. Az egyiknek saját haja és barna bajusza volt, a másiknak parókája és szürkés bajusza. Én csak a fejüket néztem és rögtön felismertem Jókainak a — parókáját. Ha valaki tán kíváncsi tudni, ezennel tudtára adom, hogy Jókai sovány testalkatú, de eléggé erős arra, hogy attól az országtól, melynek életét szentelte és a melynek — legalább a külföld előtt — az irodalom terén oly fényes nevet szerzett: még sok — méltatlanságot elszenvedhessen.

A néma és kölcsönös hajlongás bevégezése után dr. Cseh Károly a következő beszédet intézte hozzám:

„Mélyen tisztelt nagyerdemű hazafi! Mi — egyfelől Kézdi-Vásárhelyi kommunitásának, másfelől olvasó-egyletének küldöttele — eljöttünk hozzád, azon tiszteletteljes kérelmünket terjesztendő elődbe: légy szives, hozd meg azon áldozatot s látogatást meg K-Vásárhelyet, azon K-Vásárhelyet, melynek fiai a veszély napjaiban nemcsak hőiesen

*) Azért baloldali szél, mert a jobboldalunk ellen dolgozott.

barátom, — felelt ő egy kissé ingerült hangon — én csak jobban tudom, hogy melyik jobb ... Az az izlés dolga, édesem ... Az a gazdasszony dolga ... Eh, a rizs csak elefántnak való eledel ... Így folyik a vita mind szenvedélyesebben, míg végre a rizs és krumpli felett óriási perpatvar tör ki; családi életünkben a legelső veszekedés ... Te vérszopó zsarnok! — zokogott az én kis feleségem. — Meg is mondta az édes anyám, hogy ne menjek hozzád, mert te szerencsétlenné fogsz tenni, s én elég bolond voltam hinni szép szavaidnak, esküidnek, s ime, már bemutattad fekete lelkedet. Oh, én szerencsétlen asszony! — Egy siró szép asszonynak, két héttel a házasság után, ki tudna ellentállani, ha még egyszer úgy gyűlölné is a rizskása-levest! Oda mentem hozzá s gyöngéd, esdeklő szavakkal igyekeztem megbékíteni. Végül olyan dicsbeszédet tartottam a rizskása-leves felett, hogy magam is elbámultam rajta. Biztosítottam szerelmem végtelenségéről és a rizskása kitünő volta felől s így végre engedni kezdett, a fellegek lassanként eloszlottak, s mint mikor a zivatar után a nyájas napsugár kisüt, olyan volt, midőn könnyei között rám mosolygott. Oly boldognak éreztem magamat, hogy boldogságomban felébredék; azonban lassanként ismét elfogott az álom és én tovább álmodtam.

tudtak harcolni, de csodát miveltek, — mintegy másodsor találták fel a puskaport, az ágyúöntést s így ezen kis székely várost egy valóságos árzenállá változtatták át; a béke idejében pedig ezen város fiai törhetlen vas-szorgalommal, takaréksággal és kitarással igyekeznek az egyéni és közjólét anyagi előhaladását előmozdítani.

Kedves barátom! Midőn városunk meglátogatására kérünk fel, jól tudjuk, hogy mily drágák neked a te perczeid; minden ellopott perczed a magyar nemzet dicsőségének egy-egy kiszakított fényes láncszeme. Jól tudjuk, hogy a hosszas utazás nagy mértékben kifárasztott; de mégis kérünk: szerencsétlenség bennünket, szerencsétlenség Kézdi-Vásárhely minden szépért, jóért, nemesért lelkesedni tudó közönségét városunkban megjelenéseddel, hogy nemes homlokodnak látása, lángoló szemeidnek tüze, önzetlen hazaszeretetednek magasztos ékes-szólása lelkesedésre, önzetlen hazaszeretetre tanítsanak bennünket.

Kedves barátom! Midőn kérelmünket megújítjuk, mindnyájunknak leghőbb óhaját fejezem ki, azt mondva: a magyar nemzet dicsőségének emelésére az Isten még sokáig éltesse!

Azt hiszem, hogy nem okozok senkinek kellemetlenséget, ha elárulom, hogy a bizottság minden tagjából — pártkülönbösg nélkül — kitört az „éljen“, midőn Cseh Károly beszédét bevégezte. A küldöttség elfeledte volt magának Pestről gyorsírói hozatni s azért a Jókai választát egész híven nem közölhetem; hanem — a mennyire eszem fázaka megőrizte — lényegében ebből állott:

„Kedves székely testvéreim! Köszönöm Kézdi-Vásárhely város polgárságának igénytelen személynem iránt tanusított figyelmét és meghívását; de sajnálattal kell kijelentenem, hogy becses körötkökben most meg nem jelenhetek. Azt az időt, a mit most itt eltöltök, az országtól loptam el, s csak az a melegség van, hogy azt is az ország javára akarom felhasználni, a mennyiben az illyefalvi választókerületől nyert mandátumot erősebb kezekbe akarom juttatni. Van egy más ok is. Van nektek egy gonosz szelet, — én nem is tudom, hogy miért eresztitek be magatok közé ezt a német szelet — a mi, ha megfaj mostani egészségi állapotomban, én több dikiót ebben az életben nem mondok. De ha mehetnék is, azért nem mennék, hogy titeket hazaszeretetre tanítsalak; hanem mennék azért, hogy hazaszeretetet töltek tanuljak. Én Kézdi-Vásárhely polgárságának hazafiságát már akkor ismerem és dicsőítem, midőn Gábor Áronnak a puskaport készítették; magam is részt vettem annak a puskaornak szagjánál a haza védelmében; sőt midőn a szabadságharc leverése után felvettem a tollat, a legelső munkám, a mit irtam, Kézdi-Vásárhelyről szóltott. (Tán a „Csataképek“-ben van meg.) Tehát mondom, ismerlek és szeretlek, de engedjétek meg, a mostani alkalommal lehetetlen köztetek megjelenem; hanem ígérem, hogy ha addig élek, a jövő tavaszon vagy nyáron elmegyek hozzátok s akkor hosszabb ideig fogok közöttetek lenni; mert szándékom földeteket, a melyet egészen csak leírásból ismerek, belovagolni.“

Tóth Samu bátyánk az ígéret beváltá-

Én boldog családapa vagyok. Az én aranyos kis feleségem, most már gömbölyű, kapitális asszonyka, ott sűrű-forog a szobákban, gyors kézzel rendezgetve mindent, a mit a kis buksi Kálmán, a nagyobbik fiu, össze-vissza hányt; majd meg a konyhába megy és ott perel a szolgálókkal. Nagy ég! azok a gyönyörű biborajkak, melyek tíz évvel ezelőtt oly szendén zengék el az oltár előtt a „holtomiglan“-t, most mily gyorsan peregnék! Tíz évi gyakorlat — uram Isten! — mire képes! ... Csendes flegmával hallgatom a konyhai processzust; az asszonynál olyan a veszekedés, mint a vérmes embernél az érvágás; mind a kettő megkönygyebbülést idéz elő. A mint ezen thema felett elgondolkozom, a bölcsőbb erőteljes gyermek-sírás hangzik fel. Természetesen. A kis haszontalan, a család második szülöttét, úgy szoktatták, hogy mielőtt a ringatás megszűnik, azonnal torka szakadtából sirni kezd. Kettős buzgalommal fogtam a ringatáshoz, hogy Katinka ő nagyságát a mulasztásért megengeszteljem. Ezalatt Kálmán urfi, ki már 3 éves fiatal ur, csendes lélekkel majszolja a szilvaizes kenyeret s kimondhatlan gyönyörűséget okoz neki, ha a frissen meszelt falra különféle alakokat mázolhat a szilvával. — Ebből bizonyosan piktor lesz

sáról biztosítani akarván magát, megragadta Jókai kezét s azt mondá: „Magyar ember szava kontraktus; tehát a jövő tavaszon vagy nyáron elvárjuk.“ Samu bátyánk kontraktusát a zsebünkbe téve, egy meleg kéz-szorítással bucsut vevénk a magyar nemzet és magyar irodalom legmagasabban álló alakjától.

Bucsuzásunk közben a Jókai szobájába jött Tanárky Gedeon közoktatásügyi miniszteri államtitkár, s ezen véletlen találkozást felhasználva, dr. Cseh Károly figyelmébe ajánlotta városunk nevelésügyét. Az államtitkár ur kijelentette, hogy a kormány a népnevelés ügye kiváló gondoskodása tárgyát képezi s támogatására leginkább csak azok számíthatnak, a kik maguk is tevékenységet fejtenek ki azon a téren; s mert ezen tevékenység legfőképpen a Székelyföldön tapasztalható, a kormány a támogatásra mintegy felhívatik.

Igy jártunk végére küldetésünknek. Nem tettem hozzá semmit, nem vettem el belőle semmit. Ebből tehát látható, hogy sem ribilliót nem csináltunk, sem a hazát el nem adtuk. Ribilliót nem csináltunk, mert a velünk volt balpártosok ribilliót soha sem csinálnak, olyan békeszerető honhazafiak; a hazát pedig el nem adtuk, mert az nem volt ránk bízva; de, ha ránk bízva lett volna, még akkor sem adhattuk volna el, mert a kinnél voltunk, az egy igen szegény ember, a nemzet napszámosa, a ki a fejével és a tenyerének ujjával keresi a mindennapi kenyerét és épen olyan szerencsétlen, mint a kézdivásárhelyi mesterember. Dolgozik sokat és páratlan jóságú munkát, a miben a lélek gyönyörködik; de azt, a mit dolgozik, a külföld jobban ismeri és jobban megveszi, mint jó magunk itt az országban. Az ilyen embernek nincs módja ahoz, hogy a maga országáért pénzt adjon; de ha volna, akkor is venne vagy teremtene egy olyant, a hol boldogok lennénk, nem kellene dolgoznunk és adót fizetnünk, hanem csak

Muzsikáltatók magunkat
S vernők földhöz a talpukat.

Minden félreértések kikerülése végett s különösen annak igazolásul, hogy a Jókai meghívása politikai czélból nem történt, szükségesnek láttam utunkról ennyit elmondani.

Szabó István.

A kézdivásárhelyi közkórház megnyitása 1884. okt. 19.

Lélekemelő ünnepély folyt le ma K-Vásárhelyt. A magyar szent korona országai vöröskereszt egylete által segélyezett közkórház ma lett fényes ünnepiességek között felszentelve és megnyitva s adatott át a használatnak. Délután 1 órakor 4 ágyulövés hirdeté az ünnepély kezdetét. A tanácsház

előtt a tanács teljes számban, a képviselő-testület több tagja, a városi ipartestületek sorakozva, zászlóik alatt vonultak a kórházhoz, hol már akkor, daczára a hideg szeles időnek, szép és díszes hölgyközönség volt összegyűlve. Ott láttuk a vidéki előkelőségek közül özv. gróf Mikes Kelemen és leánya Zsófia, és br. Szentkereszty Irén urhölgyeket.

A kórház-helységben valóságos népvándorlás volt. Mindenki látni akarta ezen intézetet, mely mintegy bűvös parancsszóra, alig pár hó alatt létesült. Mindenkit meglepett a helyes berendezés, a csín, a tisztaság, mely az egészen észlelhető s mindenki néma bámulattal tölti el azon áldásos kéz iránt, mely mindezeket elővarázsolta, s mindenki őszinte szívvel kívánt áldást azon magasztos hölgyre, kinek tevékenysége által ezen intézet életet nyert. Jelenleg 16 ágy van teljesen berendezve, minden ágy felett annak nevével, ki az ágy költségeit fedezi. Egy-egy ágy költsége 42 frt. Az alapítók nevei később apró márványtáblákban fognak az illető ágyak felett díszleni. Jelenleg a kvásárhelyi közönség áldozatkészségéből az ágy-alapítványok száma 20-ra szaporodott. Azon örvendetes körülmény, hogy egy néhány nap alatt több mint 800 frt gyűlt be az ágyak fenntartási költségeire, mindezeneken igen szép bizonyítéka annak, hogy e város közönsége teljesen fel tudja fogni e korszerű áldásos intézmény nagy fontosságát s annak érdekében nem sajnálja áldozni.

A megnyitási ünnepély a szabad ég alatt folyt le. Az udvaron e czélra egy sátor lett felállítva, mely zöld ágakkal és virágokkal volt feldíszítve.

Délután 2 órakor a k-vásárhelyi tanítói dalkör a „Hymnus“-szal nyitotta meg az ünnepélyt, mire Erdélyi Károly a kórházkezelő bizottság titkára egy igen szép beszédben adta elő a kórház keletkezésének történetét. A beszéd folyamában br. Szentkereszty Stefánia urhölgy többször megjelveztetett. Ezután következett a kórház-helyiség felszentelése, mit Bálint Károly szentléleki apát-plebános fényes segédlettel végeztet. A szertartás végeztével Székely János k-vásárhelyi ev. ref. lelkész mondott egy megható imát, majd Demeter Sámuel zágoni ev. ref. lelkész nagy gonddal összeállított beszédet. Végül Szöcs József polgármester tartott sikerült beszédet. Minden egyes szónok a legnagyobb tisztelettel emlékezett meg ezen ünnepély főszemélyéről, városunk jó szelleméről, a nemes bárónőről s a lelkesült közönség mindannyiszor zajosn megjeljené. Az ünnepélyt a k-vásárhelyi tanítói dalkör zárta be, mire a nagyszámú közönség emelkedett hangulatban oszlott szét.

A hangverseny.

Estére hangverseny volt a tanácsház nagytermében, melyen nagy közönség vett

talmas asszony lett, ki feltétlen hatalmat gyakorol mindnyájunk felett. Az a lenge természet, melyre egykor, ezelőtt 20 évvel, oly igazéven simul a hóféhér menyasszonyi ruha, most minden irányban nekitelt s alig fér meg a bő házi pongyolában; a hajdan oly kedves biborajkak, melyeken egykor oly édesen zengett a félénk szó, ma csak veszekedni s parancsolni tudnak; azok a bűbajos, szép szemek, melyek hajdan oly szendén ragyogtak, ha haragban égnek, minden élő lény reszket, sáppad és menekül. Istenem! husz év alatt mennyi változás! Aztán ez a sok gyermek, ez a temérdek gond! A szoba egyik felében bál ruha a legnagyobbnak, a másik felében bölcső a legkisebbnek. Oh, ez a boldog családi élet! ... Ily gondolatok között ülök szobámban, midőn roppant zivaj riaszt fel gondolataimból. Jönnek a gyermekek! Itt az ebéd ideje! Az egyik az iskolából, a másik látogatóból, a harmadik a játéktól, a negyedik a dajka karján s így tovább. Süketítő zaj tölti el szobámat. „Papa, nézd, a Pistika elvette a babámat“, — „Papa, a Zsófiika megcsipett“, — „Papa, a Sáriika kinyújtotta a nyelvét“, — „Papa, ma Józsi nem tudta a leczkét, a tanító bácsi megtépte füleit“ — zugott minden oldalról fülembe a gyermekesereg, és körülvettek a

részt. A terem ezen alkalomra, megfosztva a mult farsangról maradt foszlányoktól, egészen új mezbe lett öltöztetve, s a friss zöld fenyő galyaktól ifjú üde kifejezést nyert. A hangverseny minden tekintetben kitünően sikerült. A k.-vásárhelyi tanítói dalkör által énekel dalok nagy tetszésben részesültek. Csoma Aida és Olga urhölgyek zongora-tetését zajosan megtapsolták és megújrázták, mire Csoma Aida urhölgy „Cserebogár, sárga cserebogár” című közkeletű népdalt zongorázta el egyedül, mi csak fokozta a hatást. Az ugyan ő általa előadott „Honi emlékeim” című ábránd szintén óriási tapsvihart és éljont vont maga után. Csizsár Emilia urhölgy zongorán játszott és népdalokat énekel Csoma A. urhölgy zongora kísérete mellett. Gondos, korrekt játéka s erőteljes csengő hangon előadott népdalai frenetikus tapsvihart idéztek elő. Minden számot ismételnie kellett. Általában a hálás közönség minden megjelenéskor a tisztelet és elismerés ezernyi jeleivel halmozta a működő 3 bájos leányt s a zajos tüntetésekből ép annyi illeté a hölgyek szépségét, mint művészetét. Baló László ur kitünő szavala ma is, mint mindig, roppant tetszésben részesült. Végül Dobay János, lapunk szerkesztője, humoros felolvasást tartott, mely mai számunk tárcájában közöltetik. Még csak annyit kell megjegyeznünk, hogy a hangverseny 125 frt tiszta jövedelmet eredményezett, mely összeg a kórházi alapot illeti.

A hangverseny után kedélyes táncszívalom következett. A zenészeket látszott, hogy a jótékony czél érdekében „leszállított áron” muzsikálnak, mert minden taktus végéből megsporoltak egy-két hangot a neki hevült tánczó ifjuság nagy megbotráncolására, azonban ennek dacára vidáman folyt a mulatság éjjel után 2 órakorig.

O.

Külömfélék.

— **Tisztelgés Jókainál.** A Kézdi-Vásárhely városi képviselő-testület és olvasó-egyesület által leküldött bizottságok a mult vasárnap tisztelegtek a koszosz irónál s meghívták, hogy tisztelje meg Kézdi-Vásárhelyet is becses látogatásával. Nagy költőnk sajnálattal jelenté ki a bizottságoknak, hogy ezuttal ohajuknak eleget nem tehet; azonban kilátásba helyezte, hogy a jövő nyár folyamában meg fogja városunkat látogatni. Ezen látogatásról lapunk más részében részletes tudósítást közlünk egyik kitünő munkatársunk tollából.

— **Lónhart Ferencz** erdélyi püspök Ő nagyméltósága, értesülvén arról, hogy a csiksomlyói tanártestület az intézet mellé az ifjuság realis irányu képzéséért zenedét állított, minden megkeresés nélkül 100 fo-

rintot kegyeskedett az igazgatósághoz küldeni a hangszerek beszerzési költségeinek fedezésére. A főpásztor ezen kegyessége és kiváló figyelméért a székely ifjuság nevében előlegesen is hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

— **A bereczki képviselőválasztás** — távirati értesítés szerint — megsemmisített. Így tekat Bereczk városa nemsokára ismét élénk választási mozgalmaknak lesz színhelyévé.

— **Az illyefalvi választókerületben** Jókai visszalépése folytán a kormánypárt részéről Tanárky Gedeon vallás- és közoktatásügyi államtitkár, a függetlenségi párt részéről valószínűleg Ötvös Károly fognak fellépni.

— **Alapszabály-megerősítés.** A magyar kir. belügyminiszterium a háromszékmegei tanítói segély-egylet és a kézdivásárhelyi jótékony nő-egylet alapszabályait, jóváhagyási záradékkal ellátva, leküldötte.

— **Felhívjuk a csikomegyei n. é. közönség figyelmét** Hauser Hermann csikszederai órás hirdetésére. Rég érezzük egy tisztességes és jóra való órás hiányát a vármegyében, s ha a pártfogás nem fog hiányozni, reméljük, hogy Hauser, miként már tapasztalatból állíthatjuk, szakképzettsége és ügyességevel a n. é. közönség várakozásának meg fog felelni.

— **Gyergyói hírek.** Hymen. Gyergyóalfalvi Ávéd János kereskedő folyó hó 7-én Roth Lujza kisasszonynyal, Győ-Szentmiklóson ifj. Sáska Gergely folyó hó 7-én Ábrahám Mari kisasszonynyal tartották esküvőjüket. — Homokay László szintársulata a napokban végzi be előadásait Csik-Szépvezén; innen Gyergyó-Szentmiklósa megy. Előadásait e hó 26-án fogja megkezdeni. — Győ-Szentmiklóson új községi házat építenek; a terv szerint ezen épületben többféle hivatalnak is lesz helye. A községi-ház előirányzata 32,207 ft 22 kr. — Győ-Szentmiklóson a kisdudóvoda folyó évi október hó 1-én megnyílt. Helyisége az „irgalmas nővérek” záradékában van.

— **A csiksomlyói legények,** megirigylvén a csikszentkirályiak dicsőségét, népzenekart állítottak. Honterth János főgymn. zenemester már megkezdte velük a tanítást, és így nemsokára remélhetjük, hogy a pálinkás bódék helyett szellemi élvezetek fogják az ifju nemzedéket összehozni.

— **Liszt Ferencz** királyhymnusát az opera igazgatósága hamisan értelmezett loyaltásból nem adatta elő az „udvari dalszínház”-ban. A napokban Fehértemplomban a cs. kir. 83. gyalogezred zenekara előadta a hymnuszt egy hangversenyen s azt a nagy közönség tetszéssel és ujjongó lelkesedéssel fogadta. Az opera-igazgatóságra rá lehet alkalmazni azt a mondást, hogy loyálisabb akar lenni a közös hadseregénél.

— **Az orosz petroleum,** mint ujabban jelentik, nagyobb mennyiségben fog imporál-

tatni közelebb Ausztriába, miután sikerült számára jelentékeny tarifális kedvezményeket kieszközölni. Miután Németországba is sokat exportálnak és az anyagot olcsósága és jó minősége ajánlja, az amerikai petroleum kemény versenyzésre lehet elkészülve.

— **A délkör-konferencia.** Washingtonban értekeztet tartanak, hogy a délkörök számításában egységes megállapodásra juthasson a tudomány. Eddig az angolok a Greenwichi csillagvizsgálón átmenő délkört számították elsőnek, míg a francziák a Ferró szigeti déli csúcsán átmenőt. A washingtoni konferencián közvetítő javaslat fog tétetni, hogy a felmerült ellentéteket a délköri idő közösségére vonatkozólag kiegyenlítsék. Mivel Franciaország ellenzése miatt lehetetlen a greenwichi délkört elfogadtatni s mivel másrésről a párisi és ferrói délkört sem akarják elfogadni, a Behring uton átvonuló délkört hozták javaslatba, kiemelve, hogy a délkört már a washingtoni nemzetközi megfigyelő rendszernél használatba vették. A közvetítő javaslat francia részről tétetett.

A magyar szent korona országai vöröskereszt-egylete kézdivásárhelyi fiókegyletének tagjai, kiknek adományai a kézdivásárhelyi és vidéki kórház fenntartására engedélyeztettek a vöröskereszt-egylet közgyűlései által.

Alapító tagok:

Báró Szentkereszty Stephanie 100 frt, Ficzus Mártonné 21 frt, Negocska György 20 frt, id. Tóth Istvánné 20 frt, összesen 4.

Rendes tagok egyszersmindenkori fizetéssel:

Nagy Dénes (sergyáros) 10 frt, Grobnik Miklós 10 frt, ifj. Tóth Istvánné 10 frt, Tóth Géza 10 frt, Csizsár Mihály 10 frt, öz. Nagy Lázárné 10 frt, k.-vásárhelyi takarékpénztár 20 frt, k.-vásárhelyi kisegítő pénztár 10 frt, összesen 8.

Rendes tagok 6 éven átal, évenként 1 frt fizetéssel:

Dobál Lajos, Csutak László, Szöcs Bálint, Hoffmann György, Hoffmann Lukács, Korondi Lajos, Barla Ferencz, Nagy Ferencz, ifj. Kupán József, Homonnai Károly, Szöcs Dénes, Policzer József, Séra Imre, Rákosi Jakab, Geréb Béla, Bánai József, Kovács János, id. Kupán József, Török Sándor, Velnreiter György, Velnreiter János, Pongrácz János, Vas Ferencz, Nagy József, Fejér Károly, ifj. Dézsi Bálint, Barthos Károly, Pap Adolf, Pünkösti Géza, Turóci László, Balázs Lajos, Dávid Gyula, Szöcs Mózes, Jakabos Agoston, Alfréd Mózser, Mészáros Gyula, Szász Károly, Nagy Antal, Zajzon Lázár, Nagy János, Szabó Albert, Páldeák Pál, Bodó Dávid, M. Székely János, Gyöngyösi István, Mihály József, Fülöp Józsiás, Zimmermann János, Török Sámuelné, Tóth Béláné, Tóth Gyula, Gáll Gáspár, Csomortáni Gaudenz, Jancsó Sámuel, Zsigmond György, Haurich Alfréd, Nagy Gézané, Benkő Gábor, Kovács Gergely, ifj. Jancsó Sámuel, Jancsó Elek, Székely Károly, ifj. Kovács János, Molnár Ferencz, Tóth Sámuel, ifj. Tóth Dániel, Fejér János, Turóci Mózes, Kökösi Nagy Dénes, Molnár Józsiás, Ambrus Albert, Benkő Sándor, Dézsi Dani, Sükösi Károly, Tillis János, Pánczél Noéné, Benkő László, Tóth József, Tóth Mihályné, Jánosi Irma, ifj. Jancsó Mózes, ifj. Szöcs János, Tóth Dánielné, Róth Mór, Kölönte Mózes, Dr. Pethő József, ifj. Jakab István, k.-vásárhelyi jótékony nőegylet 30 tag után 1 frtjával 30 frt, Székely János, Novák Sándor, Szöcs József, ifj. Dobay János, ifj. Kovács Dani, ifj. Benkő Sándor, Kovács Károly, Nagy Károly, Csizsár József, Baló László, Kovács István, Fejér Antal, Benkő Gyula, Török Bálintné, Dr. Szini Gyula, Jancsó Géza, Bándi Imre, Kovács Ferencz, Csizsár Imre, öz. Pap Andrásné, Nagy Károlina, Székely Jánosné, Ince Sarolta, Vajna Károly, id. Jancsó Mózes, Kis Károly, Szabó Géza, Demeter Róbert, Balog Gyuláné, Nagy Gábor, Szacsavay Ilona, Pótsa János, Vitos Mózes, Kőnczey Juliánna, Bakk Istvánné, Bögözi Mihály, Lakatos József, Nagy Lajos, összesen 125.

Rendkívüli tagok egyszersmindenkorra való fizetéssel:

Kovács Áron 2 frt, Kősa Mózes, Szentpáli Gyula, Szotyori (Gyula) Sándor, Szijjártó Izidor, Barcsa Miklós, Hankó Iván, Farkas Ignác 1—1 frt, Csizsár Dávid 50 kr, Nagy Ezekiasné 5 frt, id. Szász István 50 kr, Molnár Károly 50 kr, Kovács Tamás 50 kr, Molnár Dániel 50 kr, Baka Mihályné 1 frt, Szabó Sámuel 1 frt, Mátyus László 1 frt, Rácz András 1 frt, Spiczor Herman 2 frt, Dr. Cseh Károly 2 frt, Szabó Dénes, Kádár Simon, Demény Dénes, Hamar Ignác, Páll István, Vargyasi András, Balázs Simon, Bajcsi István, Bencze Lajos, Teged Antal, Páll Antal ifj., Bardóczy Antal, Ada József, Solyom Sándor 1—1 forintot, összesen 34.

Kézdi-Vásárhely, 1884. október 13-án.

Br. Szentkereszty Stephanie, elnök.

Vajna Károly, jegyző.

15-ik közlemény

a Br. Szentkereszty Stephanie kezdeményezése folytán Kézdi-Vásárhelyt felállított kórház részére tett szives adakozásokról.

Báró Szentkereszty Stephanie gyűjtésének folytatása:

Nagyméltóságú gróf Karacsényi Guidó Rudolf trónörökös ő fensége születésekor tett alapítványának folyó évi kamataiból 500 frt, Budapest főváros törvényhatósága 100 frt, öz. gróf Mikes Benedekné 100 frt, Jakab István és neje Zakariás Vilma 100 frt alapítvány. Egyszersmindenkorra adakoztak: M. Gräfl Józsefné szül. Györffy Róza báróné 10 frt, id. gróf Teleky Gézané 5 frt; összesen 815 frt.

Baló László gyűjtése: id. Tóth István 100 frt o. é. alapítvány.

Kovács Károly gyűjtése: ifj. Tóth István 50 frt alapítvány, Tóth Géza 25 frt alapítvány, id. Kupán József 25 frt alapítvány, Nagy Ferencz szappanos 25 frt alapítvány; összesen 150 frt.

Fogadják a buzgó gyűjtők és jótékony adakozók a felállítandó kórház nevében leg-hálásabb köszönetünket.

Kézdi-Vásárhelyt, 1884. okt. 13.

Szöcs József m. p. igazgató.

Kovács István m. p. jegyző.

Közzgazdaság.

Figyelemztetés és kérelem a méhészet-barátokhoz. A tapasztalás azt tanítja, hogy a lisztes fü vagyis a nép nyelvén tarlóvirág (németül Rossnessel; latin neve Stachys recta) oly mezőgazdaságot idéz elő méhe-seinkben, melynél állandóbbat egy virág-nemnél se tapasztalunk. Bizonyítja ezt a jelen év, melyben családokat etetnünk is kelle s ma kaptáraink tele vannak mézzel. Önkénytelenül jött tehát az a gondolatom: vajha sikerülne mesterségesen termesztani tarlóvirágot, hogy legalább őszel, mikor leg-szükségesebb a beteleltetésre s nélkülözhet-len, lenne méheinknek gazdag legelője, tarló-virágos mezeje. Kérem tehát méhész barátaimat, miután ez évben rendkívül sok a tarlóvirág, legyenek szivesek abból mentől több magvat szedni és azzal kísérletet tenni, hogy vajjon mesterségesen nem lehetne-e tenyészteni tarlóvirágot és ezáltal a méhek-nek legelőjét legalább egy részben minden időre biztosítani. „Dus, gazdag bánya a tapasztalás, Abból az ember sok kincset ás.” Gyulán, 1884. szept. Göndöcs Benedek, apát és lelkesz.

Kimutatás a „Gyergyói első takarékpénztár” részvénytársaság 1884. augusztus-havi pénztári forgalmáról. Bevétele: betét 27 tétel alatt 25,913 frt 50 kr, visszafizetett váltó 44,306 frt 4 kr, visszafizetett kötvény 26,057 frt, befizetett kamat 1875 frt 93 kr, befizetett illeték 937 frt 51 kr, betéti könyvecske 80 kr, késedelmi kamatok 2 frt 81 kr, intézeti váltókra felvett kölcsön 13,500 frt, különféle 179 frt 90 kr, pénztárkészlet-elő-hozatal 1884. július 31-ről 171 frt 43 kr; összesen 112,944 frt 92 kr. Kiadás: visszafizetett betét és tőkésített kamat 10 tétel alatt 2164 frt 27 kr, visszafizetett betét és tőkésített kamat folyó kamata 20 kr, kölcsön adatott váltóra 45,767 frt, kölcsön adatott kötvényre 28,319 frt, tisztviselők és szolga fizetése 1884. augusztus havára 170 frt 83 kr, heti biztosok napdijai 46 frt, intézeti váltókra felvet kölcsön-beváltás 9000 frt, vissz-

váltókra felvett kölcsön-beváltás 11,500 frt, felvett kölcsönök után előre fizetett kamat 168 frt 75 kr, üzleti költség 14 frt 90 kr, állami adó 200 frt, pénztár-készlet 1884. aug. 31-én 15,293 frt 97 kr; összesen 112,944 frt 92 kr. A „Gyergyói első takarékpénztár” részvénytársaság elnöksége, Gyergyó-Szentmiklóson, 1884. szept. 1. Merza Kristóf, elnök. Juhász Károly, titkár.

Szerkesztői izenetek.

B. K. Kaptuk cikkeit, de még nem volt időnk átolvasni.

P. K. Az év végéig ki van fizetve. A kért szám elküldése iránt intézkedtem. A „Gombos uram leánya” még nincs befejezve. A roppant tárgyhalmaz miatt egy néhány számból ki kellett hagyni, hanem a jövő számtól kezdve megszakítás nélkül menni fog. Szíves üdvözlét!

R. József urnak, Brassó. Köszönet a becses közleményekért. Talán nem lesz ellenére, ha egy néhány száma, míg a megkezdett elbeszélés befejeztetik, félre tesszük. Szíves üdvözlét!

Sappho. Kevesebb parfüm és több szellem s talán akkor sikerülend.

Nefeletts, Jolántól. Gyenge kísérlet; nem közzétehetjük. Nem elég világos s nem elég folyékony.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Október 21-én.

Magyar aranyjáradék 6% . . . 123.—
Magyar aranyjáradék 4% . . . 93.45

Magy. papíráradék 5%	88.85
Magyar vasúti kölcsön	142.50
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	96.50
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	119.—
M. keleti vasúti államköt. III.	103.75
Magyar földterhermentesítési kötvény	100.50
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	100.—
Temes-bánati földterher. kötvény	100.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	99.25
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	100.—
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	100.—
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	98.25
Magyar nyereséj-sorsjegy kölcsön	115.25
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	115.50
Osztrák járadék papírban	80.85
Osztrák járadék ezüstben	81.90
Osztrák járadék aranyban	103.—
1860. államsorsjegyek	135.—
Osztrák-magyar bankrészvény	858.—
Magyar hitelbank-részvény	288.—
Osztrák hitelintézet-részvény	287.—
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.76
20 frankos arany	9.68 ¹ / ₂
Német birodalmi márka	59.80
London (2 havi váltókért)	122.05

Felelős szerkesztők:

Ilj. Dobay János.

Móricz Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Hirdetés.

HAUSER HERMANN ÓRÁS CSIK-SZEREDÁBAN.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy üzletem berendeztem mindennemű inga, álló, emaillezott, amerikai és zsebórákból.

Ajánlom dus raktáromat a n. érdemű közönség b. figyelmébe.

Javítások két évi jótállás mellett gyorsan és pontosan eszközöltetnek a legjutányosabb árakon.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.

A n. é. közönség becses támogatását tisztelettel kéri

Hauser Hermann

órás,

(Cs.-Szeredában, Száva Lukács házában, a gyógytár mellett).

1—3

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

SÉTA-, MENYASSZONYI és HÁZI-RUHÁK (TOILETTEK)

a legújabb divat szerint,

gyorsan és mérsékelt áron készülnek 29—50

Kovácsnai és Keresztesy

NŐI DIVAT-TERMÉKBEN. — BRASSÓ (tótér).

Ugyanott nagy készletben lévő kész esőköpenyek, kabátok és télfelsők, részint megrendelhetők, mivel köpeny- és kabát-posztók (sima és ottomán), Peluchok, Chenillia, Toli- és Skongs-diszek nagy készletben vannak; ugyanintén Selyem, Satin-merveillesők és faillek, Selyem és Pamut, Bársony sima és brocat ruhakelmék, Beige (Changeant) francia Chachemirok, női posztók és flanellek fekete és minden színben, továbbá karmantyuk (muff), posztó-kalapok és minden disztű és pipere-czikkek

kivételes olcsó áron kaphatók.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

Az első, valódi nyákfeloldó Hoff János-féle maláta-mellezükorkák kék papírba vannak csomagolva.

Minden szenvedő reményt merít a számtalan gyógyjelentésekből, melyek a Hoff János-féle maláta-készítményeknek az egész testi szervezetre való jótékony hatását bizonyítják. Ugy súlyos betegségeknek, mint ezek előjeleim! mulhatatlanul ezen kipróbált, erősítő és gyógyító készítményeket kell használni.

Hoff János-féle maláta-kivonat
egészségi sör.
Egy üveg ára 60 kr.

1—2

Hoff János féle koncentrált
maláta-kivonat.
1 üveg ára 1 frt 12 kr.
Kis üveggel 70 kr.

Egy millió köszönetnyilvánítás

a Hoff János-féle maláta-készítményeknek mell- és tüdőbajoknál, aszkór, gyomor- és emésztési bajoknál, vérszegénység- és ideggyengeségnek történt sikeres használatáról, azoknak 400 kórházban és gyógyintézetben való használatáról, udvari szállítói okmányok Európa legtöbb uralkodójától, 27,000 raktár a világ minden részében, fényesen tanuskodnak azon bizalomról, melylyel azt betegek és lábadozók használhatják.

A valódi Hoff János-féle mellezükorkák ára kék papírban csomagolva 60, 30, 15 és 10 kr.

Hoff János-féle maláta egészségi csokoládé ára:
1/2 kilo: I. 2 frt 40 kr, II. 1 frt 60 kr.
1/4 kilo: I. 1 frt 30 kr, II. 90 kr.

Hoff János urnak,

a maláta-készítmények feltalálójára és készítőjének, számos európai uralkodó udvari szállítójának Bécsben (Graben, Bräunerstrasse, 8.)

Tisztelt uram! Az ön kitűnő maláta-kivonat egészségi sörre rendkívül erősítőleg hat. Nagyon rendszeresen használok azt, minthogy 10 heti súlyos betegség után ezen maláta-kivonat használatával általánosan visszanyertem erőmet. Mellékelve küldök önnek 14 frt 60 krt további 28 üveg ily egészségi sörért.

Nagy Szében, 1882. április 3-án.

Tangl Wilhelmina.

Szt-Erzsébet, posta Székely-Keresztur, 1884. április 16-án. Minthogy kitűnő koncentrált maláta-kivonat 6 üvegének használatát után lélegzési nehézségeim java részben elmúltak, kérek újból 5 üveget e kivonattól (a 1.12) utánvét mellett.

Tisztelettel

Pocchioffo János, mérnök.

Kérek még 13 üveggel a maláta-kivonat egészségi sörből (Hoff János-féle készítmény) és két csomag mell-czukorkát postai utánvétellel. Az ön által közelebb küldött maláta egészségi sör használatát óta jelentékeny javulást érzek; ez okból azt szakadatlanul tovább akarom használni. Deésbarom, (posta Szilágy Cseh, 1884. április 6.)

Tisztelettel

Domján Sándor, ref. lelkész.

Kérek nekem vasutal küldeni az ön Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi söréből 28 üveggel és 12 cs. maláta-mell-czukorkát. Balázstelke, (Medgyes mellett) 1884. január 28.

Tisztelettel

Gróf Haller Jenő.

Hivatalos gyógyjelentés.

Egyetértőleg Kletzinsky tanár úrral, elimerem, hogy az ön Hoff János-féle maláta-készítményei nemcsak diétikai, hanem gyógyhatású alkatrészeknek szerencsés kompozícióját tartalmazzák, melyek különösen gyengeségi állapotokban, mell- s altesti bajokban nagy sikerrel alkalmazhatók.

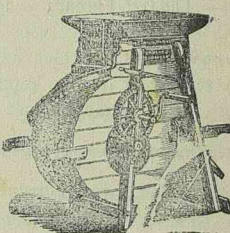
Claiss, vegyész Drezdában.

Alapított 1847-ben Bécsben, és Budapesten 1861-ben.
60 magas kitüntetés.

WASS és RIEMER

31—52

vaskereskedése,
gazdasági gépek,
FECSKENDŐK,
tűző szerelvények és
harangok
állandó gyári raktára
és kiállítás

Sz.-Udvarhelyt.

Mint hazánk leghíresebb és megbízhatóbb gyárosainak képviselői, ajánljuk a következő, nagy választékban készletben levő gazdasági gépeket, eszközöket és szerelvényeket:

Soproni Seltenhofér Frigyes és fiától: tűzi fecskendők, tűző-szerelvények és harangokat.

Budapesti Grossmann és Reuschenbahtól: kitűnő, legjobb szerkezetű kőre, lövegy járgányos cséplőgépek és rostákat.

Budapesti Brogle Jozseftől: konkolyválasztó trieurók, szóróróstatk és kukurizsamorzsolókat.

Mosonyi Kühne Edától: Hungaria Drill sorbavető gépek, lókapák, ekék és boronák, szecska- és repavágó gépeket.

Budapesti Kotz Páltól: szecska-, repavágók, rostáló-, daráló-, vető-, boronáló- és összes ekéit.

Továbbá: Angolhon legelső gyárosa Lincoln Clayton és Shuttleworthtól: gözcséplők- és mozonyokat. — Bécsi Tanczos Bezsótól: tűz és betörés ellen biztos pénzszekrényeket.

Mindezen elősorolt gazdasági gépek, tűzi fecskendők, tűző szerelvények és harangokból nagyválaszték raktárt tartván, felhívjuk a nagyérdemű gazdaközönséget annak megtekintésére. Gépeink könnyű járása, szolid szerkezete és célszerű használhatóságáról mindenki személyesen meggyőződhetik, mire névze készek vagyunk a felelősséget elvállalni. — Magunkat a n. é. közönség szíves jóindulatába ajánlván, kérjük minél gyakoribb megbízásait.

Kiváló tisztelettel
WASS és RIEMER.